

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 24/17

Luxemburg, den 7 mars 2017

Dom i mål C-638/16 PPU
X och X / Belgiska staten

Unionsrätten innebär inte en skyldighet för medlemsstaterna att utfärda ett humanitärt visum till personer som önskar bege sig till deras territorium i syfte att ansöka om asyl, men det står dem fritt att göra det på grundval av deras nationella rätt

I unionsrätten fastställs endast förfaranden och villkor för utfärdande av viseringar för transitering genom medlemsstaternas territorium eller för planerade vistelser på medlemsstaternas territorium som inte varar längre än 90 dagar

Den 12 oktober 2016 ansökte ett syriskt par som var bosatt i Aleppo (Syrien) tillsammans med parets tre underåriga småbarn om humanitära visum vid Belgiens ambassad i Beirut (Libanon), varefter de följande dag återvände till Syrien. Familjen önskade erhålla en visering med territoriellt begränsad giltighet med stöd av Europeiska unionens viseringskodex¹, i syfte att kunna lämna den belägrade staden Aleppo och ansöka om asyl i Belgien. En av familjemedlemmarna har bland annat uppgett att han bortförts av en väpnad grupp, misshandlats och torterats innan han slutligen släpptes mot lösen. Familjen har särskilt framhållit den försämrade säkerhetssituationen i Syrien i allmänhet, och i Aleppo i synnerhet. De har också angett att de, på grund av sin kristna ortodoxa trosuppfattning riskerar att utsättas för förföljelser.

Office des étrangers (den belgiska migrationsmyndigheten) avslog familjens ansökan den 18 oktober 2016. Migrationsmyndigheten ansåg att det var uppenbart att den syriska familjen – i strid med viseringskodexen – hade för avsikt att vistas längre än 90 dagar i Belgien, eftersom de ansökte om en visering med territoriellt begränsad giltighet i syfte att ansöka om asyl i Belgien. Migrationsmyndigheten betonade att om det tilläts att inresevisering utfärdades till familjemedlemmarna för att de skulle kunna lämna in en asylansökan i Belgien skulle det vara likställt med att tillåta dem att lämna in en sådan ansökan vid en beskickning.

Den syriska familjen har överklagat avslagsbeslutet till Conseil du contentieux des étrangers (Migrationsdomstolen, Belgien). Familjen har hävdat att Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) medför en positiv förpliktelse för medlemsstaterna att garantera rätten till asyl. Det enda sättet att undvika risken för en överträdelse av förbudet mot tortyr och omänsklig eller förnedrande bestraffning och behandling² är, enligt familjen, att bevilja internationellt skydd. Mot denna bakgrund beslutade Conseil du contentieux des étrangers, i ett skyndsamt förfarande, att begära förhandsavgörande från EU-domstolen. Den belgiska domstolen har bland annat påpekat att det i viseringskodexen föreskrivs att visering ska utfärdas om en medlemsstat "finner det" nödvändigt på grund av internationella förpliktelser men den ställer sig samtidigt frågande till hur stort utrymme för skönsmässig bedömning som medlemsstaterna har i detta sammanhang.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (EUT L 243, 2009, s. 1, och rättelse i EUT L 154, 2013, s. 10), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 610/2013 av den 26 juni 2013 (EUT L 182, 2013, s. 1).

² Artikel 3 i Europakonventionen och artikel 4 i stadgan.

I dagens dom anger EU-domstolen inledningsvis att viseringskodexen antogs med stöd av en bestämmelse i EG-fördraget³, enligt vilken Europeiska unionens råd ska besluta om åtgärder avseende visering för vistelser som inte är avsedda att vara längre än tre månader. Följaktligen fastställs i viseringskodexen förfaranden och villkor för utfärdande av viseringar för transitering genom medlemsstaternas territorium eller för planerade vistelser på medlemsstaternas territorium som inte varar längre än 90 dagar under en 180-dagarsperiod. Den syriska familjen ansökte emellertid om visering av humanitära skäl i syfte att ansöka om asyl i Belgien och således om ett uppehållstillstånd vars giltighet inte är begränsad till 90 dagar.

Av detta följer att även om dessa ansökningar formellt har framställts på grundval av viseringskodexen, så omfattas de inte av dess tillämpningsområde.

EU-domstolen preciserar därutöver att unionslagstiftaren hittills inte har antagit någon akt vad gäller medlemsstaternas utfärdande, av humanitära skäl, av visering eller uppehållstillstånd för längre tid till tredjelandsmedborgare. **Den syriska familjens ansökningar regleras således endast av nationell rätt.**

Den aktuella situationen regleras följaktligen inte av unionsrätten, och bestämmelserna i stadgan är därför inte tillämpliga.

EU-domstolen klargör vidare att den syriska familjens situation kännetecknas av att det rör sig om en ansökan som har ett annat syfte än att en visering för kortare vistelse ska utfärdas – och inte av att det föreligger tvivel angående deras avsikt att lämna medlemsstaternas territorium innan den sökta viseringen löper ut.

Enligt EU-domstolen skulle det inverka menligt på den allmänna systematiken i det system för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd⁴ om det var tillåtet för tredjelandsmedborgare att lämna in en viseringsansökan i syfte att erhålla internationellt skydd i en medlemsstat som de själva valt.

EU-domstolen slår slutligen fast att en ansökan om visering med territoriellt begränsad giltighet som lämnas in av en tredjelandsmedborgare av humanitära skäl på grundval av viseringskodexen, vid destinationsmedlemsstatens beskickning belägen på ett tredjelands territorium, i syfte att vid ankomsten till den medlemsstaten lämna in en ansökan om internationellt skydd och följaktligen i syfte att vistas längre än 90 dagar under en 180-dagarsperiod i den medlemsstaten, inte regleras av nämnda kodex utan, på unionsrättens nuvarande stadium, endast av nationell rätt.

PÅPEKANDE: Systemet med begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolar i medlemsstaterna att, i mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. EU-domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer..

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia, och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Bilder från avkunnandet av domen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

³ Artikel 62.2 a och b led ii i EG-fördraget (nu artikel 77 FEUF).

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat (omarbetning) (EUT L 180, 2013, s. 31).